

DĖL SAVIVALDYBIŲ VAIKO TEISIŲ APSAUGOS TARNYBŲ SPECIALISTŲ VIRŠVALANDINIO IR NAKTINIO DARBO APMOKĖJIMO

2006-07-18

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) iš Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos tarnybos ir Tauragės rajono savivaldybės administracijos gavo užklausimus dėl savivaldybių vaiko teisių apsaugos tarnybų specialistų viršvalandinio ir naktinio darbo apmokėjimo.

Šiuose užklausuose yra pažymima, kad, remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 17 d. nutarimu Nr.1983 „Dėl Bendrųjų vaiko teisių apsaugos tarnybų nuostatų patvirtinimo“, vienas iš pagrindinių savivaldybių vaiko teisių apsaugos tarnybų uždavinių yra užtikrinti vaiko teisių apsaugą. Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 56 str. 3 d. numato, kai vaiko gyvybei ir sveikatai kyla reali grėsmė, vaiko teisių apsaugos institucija nedelsdama paima vaiką iš nesaugios aplinkos. Paprastai tokie įvykiai dažniausiai vyksta vakare.

Remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugpjūčio 7 d. nutarimo Nr. 990 „Dėl darbo laiko nustatymo valstybės ir savivaldybių įmonėse, įstaigose ir organizacijose“ 2.1. punktu, darbo laikas šioje tarnyboje yra nuo 8.00 val. iki 17.00 val., penktadieniais nuo 8.00 val. iki 15.45 val. O pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – LR DK) 150 ir 151 straipsnius viršvalandiniai darbai galimi tik išimtiniais atvejais. LR DK 151 straipsnis nustato išimtinius atvejus, kai leidžiami viršvalandiniai darbai. Savivaldybių vaiko teisių apsaugos tarnybų specialistai dažnai savo funkcijas turi vykdyti ne darbo metu, t.y. nakties metu bei dirba viršvalandžius (pvz., vaiko paėmimas nakties metu iš socialinės rizikos šeimos, nepilnamečiams pritaikytos auklėjamojo poveikio priemonės – elgesio apribojimas tam tikram laikui ir kt.). O savivaldybės vaiko teisių apsaugos tarnybų pareigybių aprašymuose naktiniai budėjimai ir apmokėjimai nėra nustatyti.

Tarnyba, siekdama išnagrinėti minėtus užklausimus, 2006-06-27 raštu Nr. S-2027 kreipėsi į Valstybės tarnybos departamentą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.

Valstybės tarnybos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2006-07-13 rašte Nr. 27D-943 nurodo, jog, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugpjūčio 7 d. nutarimo Nr. 990 „Dėl darbo laiko nustatymo valstybės ir savivaldybių įmonėse, įstaigose ir organizacijose“ 2.4. punktu, kuriame nustatyta, kad valstybės ir savivaldybių įmonėse, įstaigose, organizacijose, priimančiose ir aptarnaujančiose gyventojus, taip pat teikiančiose gyventojams paslaugas, tokias funkcijas vykdančiuose atskiruose padaliniuose ir atskiriems

darbuotojams ar valstybės tarnautojams įstaigos vadovas gali nustatyti kitą darbo pradžios ir pabaigos laiką pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – DK) reikalavimus.

Valstybės tarnybos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos siūlo valstybės tarnautojams, dirbantiems nakties metu, nustatyti atskirą darbo pradžios ir pabaigos laiką. Taip pat pažymima, jog DK 154 straipsnio 3 ir 4 dalyse yra nustatytos išimtys, kada draudžiama skirti asmenims dirbti naktį, o kada gali būti skiriama dirbti naktį tik jų sutikimu.
